

Pris 20 kr

Strandning. Teckning ut Illustreret Tidende 1861.

Strandningar vid Falsterbo

En insats ur kulturhistoriskt synpunkt har gjorts av Bengt Bergendorff Malmö/Falsterbo.

Bengt började intressera sig för släktforskning tillsammans med några kamrater. Han upptäckte att en person med namnet Bergendorff fanns med i en sjöförklaring vid Skanörs Rådstua 1756. Sjöförklaringar hölls i samband med strandningar vid bland annat Falsterborev och Bredgrund. Dessa protokoll har Bengt under åren 1947 till 1986 skrivit av och antecknat vad som avhandlats i Rådstuan. Det gäller händelser från 1743 till 1859. Bengt har i sitt material över 330 strandningar.

Kulturföreningen Calluna har fått förtroendet att sammanställa detta material och arbeta vidare med det.

I Rådstuan utreddes händelseförloppet kring strandningen. Loggboken undersöktes noggrant, ibland för händelser mer än en vecka innan olyckan. Kaptenen och hans besättning var de personer man särskilt förhörde och i många fall hördes också lotsar och annat sjöfolk och perso-

ner som från land sett haveriet.

Sjöfarten kring Falsterborev och Bredgrund i gamla tider.

Under århundraden har kusten utanför Falsterbonäset utgjort en stor fara för sjöfarare. Näset med Falsterborev och Bredgrund har som skeppsskyrkogård ingen like i hela Norden.

Stockvedsbrasor gjordes upp för att varna sjöfarare och redan 1222 fick Hansastaden Lübeck rätten att bygga en stockvedsfyr i Falsterbo. Dominikanermunkar fick rätten att använda kronans skogar att hålla fyren brinnande. En kulle vid södra udden blev platsen för fyren. I dag kallas den »Kolabacken«, 1627 beslöts att bygga en fyr av modernare typ, en koleldad järnkorg på en vipparm. Denna fanns kvar ända till 1796 då den nuvarande fyren byggdes efter ritningar av Olof Tempelman. Efterhand förbättrades fyren, men 1993 lades verksamheten ner och den nya fyren på Falsterborev tog över.

fortsättning på sidan 2

Hänt sedan sist

Arbetet med att lansera och marknadsföra boken om Falsterbohus pågår. Vi har nu tryckt upp 1000 ex och har cirka 75 kvar. Kanske räcker de till jul? Vi hade tänkt att ha en försäljning på ICA Toppen nästa kundkväll den 3 december, då vi även kommer att sälja våra andra böcker. Perfekta julklappar!

Vi har visa delar av utställningen om Falsterbohus – med tårna i sanden och klackarna i taket på Skanörs bibliotek under oktober.

Ni kanske kommer ihåg att vid inbetalningen av medlemsavgiften ville vi gärna att man antecknade sin e-postadress. Detta för att vi skulle kunna få ut information och annat så snabbt som möjligt till medlemmarna. Ni som inte lämnat går inte miste om någon information. Det är bara ytterligare en kanal att få ut informationen.

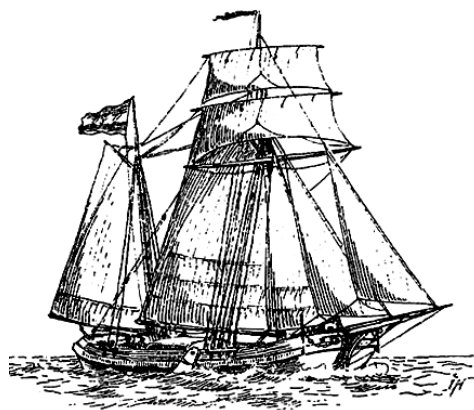
Vi är tacksamma att få denna adress och den kommer naturligtvis inte att brukas till något annat än information till våra medlemmar. Skicka gärna e-postadressen, om Ni inte redan gjort det till calluna@tele2.se.

Den uppmärksamme läsaren av boken om Falsterbohus har säkert lagt märke till att vi satt dit en logga med *Söderslättmärkning*. Det är ju så att alla Söderslättprodukter, både varor och tjänster, kan *Söderslättmärkas*.

Syftet är att lokala produkter skall kunna kännas igen med hjälp av märkningen.

Söderslättidentiteten skall också tydliggöras. Man skall så gott det går stödja den lokala ekonomin och det lokala näringslivet.

Vad är det då som gjort att revet under århundraden varit okänt bland sjöfolk?

Vid storm blir det ofta så att vattenståndet varierar i Kattegatt. Det kan bli en skillnad på upp till nästan två meter vid jämförelse med södra Östersjön.

Det blir då en kraftig ström i Sundet. Vattenmassorna pressas över Falsterborevet. På översta delen av revet blir vattenströmmarna oerhört kraftiga och virvlar uppstår och vågorna bryts och det blir ett »kokande« hav.

Kommer fartyget då för nära revet har man mycket svårt att komma ur detta virrvarr och stenarna på sandbanken gör att fartyget lätt kan slås sönder och försvinna med man och allt. Ett konstaterande av en gammal sjöman »den som klarat sig ur detta, har varit med om ett mirakel«.

Ett talesätt sjöfararna hade var att kocken »må ej sätta ärtkitteln på elden förrän Falsterborev är rundat – ty skutan kan törna och då störtar kitteln över ända«. Man sade också »man skall ej befinna sig närmare revet än sju famnars djup om man kommer från öster eller sydost«.

En gammal källa beskriver revet »det är en sandbank som sträcker sig en mil ut i havet och bildar liksom en fortsättning på Falsterbohalvön söder ut«.

Många fartyg strandade på revet och stadens invånare kunde tjäna en del på att bärga vrakgods som kastades upp av vågorna.

Det kunde kanske vara så att ett fartyg med mindre nogräknade ägare också kunde låta fartyget gå på revet för att se-

nare slås sönder av havet. Försäkringar täckte förlusten och var fartyget högt försäkrat blev det en slant över.

För att i någon mån kunna kontrollera att dessa i många fall stora värden inte helt skulle försvinna, inrättades i slutet av 1600-talet, så kallade dykeri-inrättningar. Efterhand blev de mera officiella och kallades dykerikompanier. Dessa sammanslutningar fick rätt att bärga fartyg och last mot att de fick lön o ersättning. Kompanierna ställdes under kontroll av både tullen, lotsdirektören, kommerskollegium under olika delar av 1700- och 1800-talet. Bär gat gods och tillhör till strandande fartyg såldes sedan på utlysta auktioner.

1753 hade man på Kongl. Dykeridirectionens begäran låtit kalla några kronolotsar och vanliga borgare, frågan var vad man visste om Bredgrund, hur stort det var och hur långt det låg från Dragör. Svaren blev en 1/2 mil brett och 2 1/2 mil till Dragör. Männens hördes under ed i rätten.

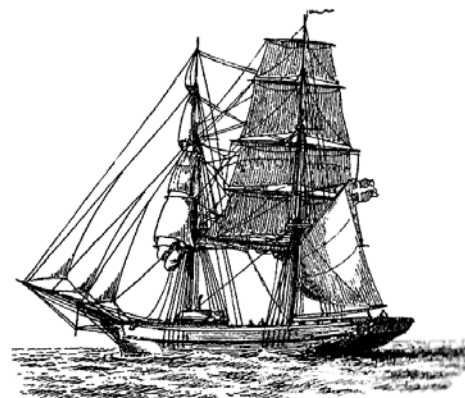
I Skanörs rådhusrätts dombok för 1785 kan man läsa att borgmästare Cron-sioe meddelar att Södra dykeri och Bergnings Compagniet utnämnt honom vara Compagniets ombud på orten.

Dykerikompaniernas ensamrätt upphörde 1827.

Skanör, Falsterbo Dykeri Compagniet tillhörigheter såldes på auktion 1832.

Därefter gav Magistraten förordnande till olika sammanslutningar att besiktiga vrak.

Teckningen nedan föreställer en Brigg och den övre en Holländsk Koff.

Dessa besiktningar låg sedan till grund för uppgörelse mellan fartygsägare och försäkringsbolagen.

Intressanta axplock ur Skanör rådhusrätt protokoll över Sjöförklaringar och en del annat från 1743-1792:

1753. Galjoten *Anna Christina* stöter på Bredgrund, besättningen går iland efter hjälp, men danskar går ombord och ger sig av med fartyget.

Galjoten var lastad med säckar havre, ärtor och ett fat malt, lasten hade hämtats i Liebau och skulle till Frankrike. Man strandade på Bredgrund och lämnade fartyget för att hämta hjälp av Dykeriets folk, när man kom ut till båten igen hade »Dragör boerne« anträt skeppet fått det loss från grundet och seglat iväg. Styrmannen på *Anna Christina* hoppade ombord och försvann tillsammans med Dragörborna. Trots att han senare var kallad till rådhusrätten inställde han sig inte vid sjöförklaringen.

1759. Lotsar och borgare uppkallas till rådhusrätten för att där yttra sig över om anläggande av en hamn i Skanör. Förslag fanns att eventuell hamn skulle byggas

väster om staden i höjd med väderkvarnen. Lotsarna skulle då snabbt kunna se ankommande fartyg och snabbt komma dem till mötes. Detta för att hindra danska lotsar som »hvilka hittills, för rikets undersåtar alt för kjändbarer skada, haft hela Lotsförtiensten«.

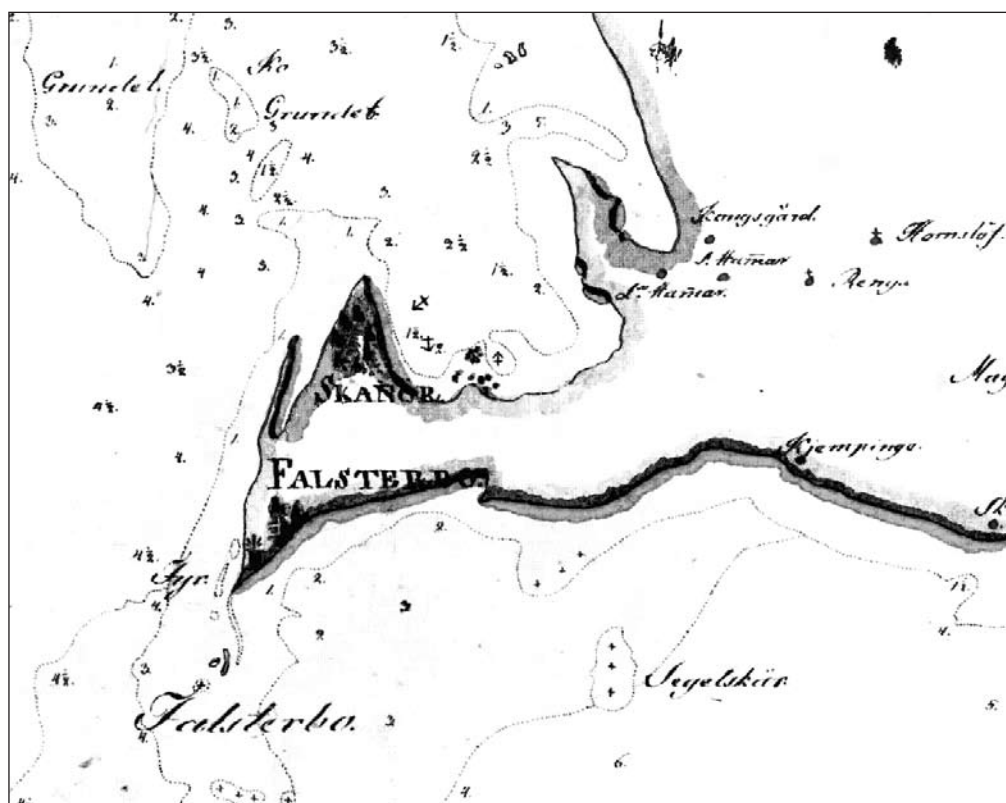
Rådstuerätten ville gärna veta vilka kostnader inkallade sakkunniga kunde tänka sig att ett hamnbygge skulle kosta. Ingen av de kallade var beredda att yttra några preliminära kostnader. Priset på sten och timmer och vilka mängder som behövdes hade man ingen uppfattning om. Det kom fram att man måste kalla på expertis från Kungl Majt:s högsta Amiralitet och Lotdirektoratet och låta dem göra beräkningar.

1765. Skeppet *Camelen* strandar utanför Skanör. Skepparen anklagar lotsarna i Skanör för försummelse och ansvariga för strandningen.

1768. Engelskt skepp strandar vid Falsterborev men bärgningshjälp avvisas och dykeriets folk hotas av skjutvapen

Den engelske kaptenen hade fått kontakt med danska bärgare och ville inte ha med svenska Dykeriet att göra, trots

Sjökartan från slutet av 1700-talet.

Vi är glada och stolta att även våra »produkter« numera bär denna märkning.

Är Du intresserad av ytterligare information gå in på www.soderslatt.com

Truls i brunnen

»Truls i brunnen, 84 år, har bott 40 år i Ljunghusen« lyder texten under detta kort i tidskriften *Skillingtrycket* nr 2, 2008. *Skillingtrycket* skriver om frimärken och vykort och detta ansågs vara ett tillräckligt udda kort för att komma med.

Det är den enda närbild av Truls vi sett. Vi skrev en artikel om honom i *På Ljungen* 23. Truls Andersson var född 1825 och dog 1910, året efter bilden togs. Med tack till Lasse Haldenberg.

ChK

Strandningar

att fartyget befanns sig på svenskt vatten. Rätten frågade om inte Falsterbo rev är landfast med Skåne och att kanske danskarna missförstått. Rätten ville också ha klarlagt om danskar någonsin haft rätt att bärga från revet. Svaret blev att ingen sådan rättighet fanns, då kunde ju danskar bärga utmed hela den svenska kusten och då hade Dykeriinträttningen ingen uppgift att fylla. och det var inget nytt att Dragörborna ofta gjorde intrång i dessa farvatten.

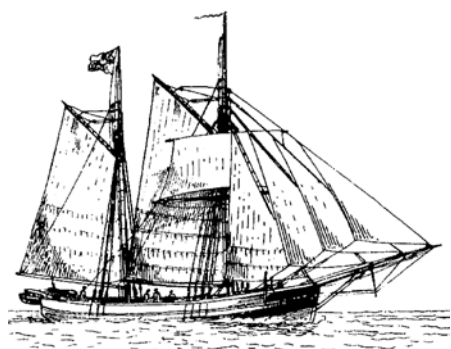
1789. Engelska skeppet *Planteren* strandar utanför Skanör på väg att hämta lasten från skeppet *Brittania*. Kaptenen James Dobbs hade tidigare strandat med detta fartyg.

1790. Skanörsskepparen Georg H Behrling råkar i storm förlora stormasten och går på grund med sin galeas *Resolution*. Fartyget förloras.

1791. Invånarna i Skanör reser sig mot sin borgmästare Cronsiö och hindrar honom att utlämna en förrymd sjöman till sin fartygskapten.

Kaptenen på den båt sjömannen arbetat vill ha honom utlämnad för att han fått lön för tid som han inte arbetat. Fartyget hade sprungit läck och sjömannen rymde. Borgarna menade att borgmästaren inte skulle lägga sig i detta och att han inte läst sjölagen, Borgmästaren stämde två borgare för oförskämdhet och de dömdes att mista vissa rättigheter inom stadens område.

1792. Skeppet *Georg* strandar på Falsterbo rev. Kaptenen James Dobbs strandade 1789 med två skepp. Efter kort konstaterande av fakta nämner

Teckningen nedan föreställer en Galeas och den övre på nästa sida en Jakt

Falsterbo fyr före översvämningen 1872 då stenfoten till byggnaderna höjdes.

man att Dobbs hittills strandat 3 skepp, på revet.

Protokollen visar att från 1743 fram till 1792 har 125 fartyg strandat på revet och bredgrund. Exempelvis hade under 1784 till 1786 strandat 10 fartyg.

Mestadels var det engelska och svenska skepp som hade olika destinationer i Sverige, Danmark och ute i Europa. Från olika kuststäder i Sverige gick många resor till Tyskland och Frankrike. Lasten är inte alltid angiven, men man möter timmer, havre, vete, guano, kreatursben, salt, ärtor, brännvin, malt, stenkol, sill, engelskt öl och ostron. Frågan ställs alltid till kaptenen om han äger någon del i fartyget eller dess last. Ofta framkommer att kaptenen äger 25% av både båt och last. En sak kan verka lite underlig, loggboken finns alltid med vid sjöförklaringen. Trots att fartyget sprungit läck, slagits sönder mot revet eller ankaret lossnat så att fartyget drivit till havs, loggboken finns med och man läser upp händelser dag för dag fram till strandningen inför rådhusrätten

ihj

Från 1801 till 1860 då nerteckningarna avslutats finns det avskrifter av protokoll som beskriver 225 strandningar.

1808. Jakten *Terna* seglas på grund i Höllviken. Angripes av danska fiender, varför besättningen ger sig av och, danskarna äntrar fartyget, får det flott och seglar i väg.

1808. Barkskeppet *Fru Susanna* sätts på grund, kapas av danska kanonbåtar, besättningen flyr i skeppsbåtarna, förföljs men räddar sig iland i Skanör.

1808-1814 kan man se i protokollen att det talas mycket ofta om »danskar«, danska pirater, danska fiender och danska sjörövare. Oroligheter ute i Europa med Pommern, Storbritannien och Napoleon gjorde att 1808 förklarade Danmark och Norge krig mot Sverige. Det fanns ju då rika tillfällen för danskarna att gå nära Sveriges kuster för att störa sjöfarten. Kriget avslutades 1814 då Sverige och Danmark sluter fred i Kiel. Danmark förlorar Norge till Sverige och unionen Sverige och Norge bildas.

1823. Olof Olsson, Jöns Danielsson och Sven Christiansson och Anders Axelsson får medaljer för rådigt bärningsarbete.

1825. Skanörsskepparen Hans Ostberg strandar på Falsterborev med slupen *Händelsen*.

1827. Skanörsskepparen Nils Olsson förklarar inför rådhusrätten i

Skanör varför han seglat förbi Helsingör utan att klarera.

Skyldighet att tullklarera hade alla fartyg som gick igenom Öresund och passerade Helsingör.

1830. Skepparen Anders Pålsson på slupen *Gustaf Hamilton* förklarar inför rådhusrätten varför han övervintrat i Carlshamn. Hans redare menade att han hade kunnat fullfölja resan trots långvarigt hårt väder med is och snö.

1832. Engelska briggen *The Ann* strandar på Bredgrund, bärgas av danskar. Skrivelse till Kungl Maj:t om händelsen.

1836. Preussiska skeppet *Adriade* strandar på Falsterbo rev. Driver bort och 4 man från Falsterbo driver med mot Stevens. 3 man omkommer.

1838. Skanörs lotsar hörs om grundet belägenhet i Flintrännen

1849. Undersökning av olyckan då lotsarna Johannes Svensson och Peter Mattson omkommer vid utsegling till fyrskeppet *Cyclopen*.

1850. Anders Comet och Petter Pålsson antas som extra lotsar.

1855. Kungörelse om så kallade »strandvaskare«.

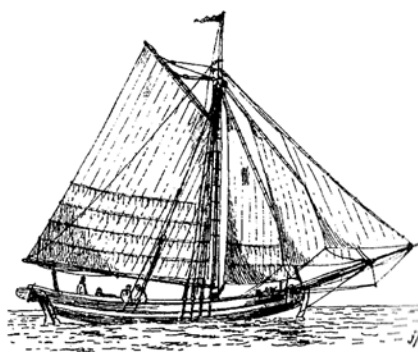
Ur Rådhusrättens i Skanör protokoll/domboken:

»I händelse något lik efter druknad person eller så kallad »strandvaskare« skulle uppflyta vid kusten inom Skanör och Falsterbo område bör anmälan därom genast göras hos Stadens Borgmästare, på det noggrann kännedom må kunna tagas om likets utseende, påhafde kläder mm för den beskrifvning derå Magistraten blifvit ålagd att skyndsamt meddela Landshöfdinge Embetet här i länet.«

Skanörs Rådhus d 15 December 1855, Borgmästare och Råd.

Uppläst i Skanörs och Falsterbo kyrkor den 16 december 1855 intygar J Friberg.

»Ordet vaskare i denna användning har uppkommit av att man

ursprungligen har tänkt att liket av den drunknade sköljts (vaskas) upp på stranden. Sammansättningen strandvaskare finns också i danskan« (Dialekt och ortnamnarkivet i Lund).

1857. Fyrfartyget »*Wulcan* på seglat av okänt fartyg, utredning vid rådhusrätten om förloppet Vid sjöförhöret framkom« en Koff som kom från drogden med N till W vind, frisk cultje och klart luft med uppsåt«. Koffen försvann utan att kunna identifieras och rätten lägger ärendet till handlingarna.

1857. Då en fiskare från Hörvik i Blekinge har insjuknat och visat »Cholerasymptomer« och icke tillfrisknat, meddelas härmed att Sundhetsnämnden träder i verksamhet och de skall företa de åtgärder som på dem ankommer.

Skanörs rådhus d. 9 september 1857 å magistratens vägnar S.N Cronsioe.

Speciella år med höststormar:

Under år 1786, 6 strandningar alla under aug-okt svåra stormar.

1789, 4

1804, 7

1808, 11 strandningar och anfall av danska kanonbåtar och rövare.

1819, 8 strandningar

1822, 6 strandningar

1843, 7 strandningar april-september.

1844, 9 strandningar.

1852, 10 strandningar.

från 1743- 1800, 125 strandningar.

från 1801- 1860, 225 strandningar.

Det är fascinerade läsning där man enligt loggboken som citeras i protokollen redogör i stort för varje händelse från starten vid lastningshamnen till själva strandningen. Orsakerna till haveriet undersöktes noggrant, ägare till fartyget krävde gäld av kaptenen om han kunde anses ansvarig och om ansvar inte kunde utkrävas ville naturligtvis ägaren ha sin del av vraksatt gods

En okänd vandrare berättar

»En mängd skeppsbrott lidas här, och de fartyg som fastna, äro enligt Sveriges lagar med last och allt förloerade för sina ägare, även om de efter tjugofem timmar kunna åter lossas. Detta rev är således undergången för månet handelshus; men också uppkomsten för månet. Så är det den enas vinst, som utgör den andras förlust. Det påstås, att då man icke längre vill ha ett gammalt fartyg, som är högt assurerat, låter man det löpa an på revet. Detta är således en ättestupa, där man förbyter sin gamla skuta mot en ny. På udden ett stycke från havet står fyrbåken. Från udden följdes södra stranden. Här var lugnt och här uppehöll sig också flera fåglar. Sedan vi gått några hundra steg, kommo vi mitt för Falsterbo och vi gingo dit upp. Denna by liknar fullkomligt en pilskog, över vilken endast det gamla templet höjde sig. Sanden var sammanbläst mellan pilarna och låg i höga, vanliga drivor. Det var en vild syn, och endast templet sade oss, att denna avkrok var bebodd. Vi följde denna ledning, klevo i de höga sandrevlarna och kommo äntligen i vårt anletes svett fram till den av grästorv uppförda kyrkomuren; men ännu upptäckte vi inga hus bland pilstammarna. Det syntes som om staden gömt sig för oss. Endast ett par svin visade oss grannskapet av människor«.

ihj

Perspektivfönster? Va-då då?

Byggmästare Eric Sigfrid Persson skapade och byggde bland annat Fri-luftsstaden och Ribershus i Malmö och inte minst uppfann han perspektivfönstret. Jag satt hemma hos hans som Sven Erik »Eke« Persson och pratade minnen från vår ungdom nere på näset och då bland annat om deras sommarhus på Höllviks-strandsvägen 33.

– Hör du Eke, hur var det med det där stora fönstret i Ert sommarhus? Det var stort.

– Hör du Nisse, det var stort! Det var världens största perspektivfönster.

Så, sagt och gjort, vi for nar till Höllviksstrandsvägen och körde in på den lilla tvärvägen som ledde till Perssons hus. Men inte hittade vi huset. Vi körde runt i kvarteret men fann bara nybyggda villor. På tredje varvet upptäckte vi ett högt överväxt staket som Eke kände igen.

– Herre jösses, det där måste tillhöra vår gamla tennisbana.

Ur bilen och in bakom staketet kunde vi strax finna Perssons gamla sommarhus, fast något ändrat och tillbyggt. Och utan tennisbana!

– Men dörren på andra våningens gavel ut till altanen sitter kvar, fast altanen med uterummet under är borta, sa Eke.

Men hur var det då med världens största perspektivfönster? Låt mig berätta historien om hur detta fönster kom till:

– Så här var det, sa Eke. Eric Sigfrid Persson var i Amerika 1936. Hustru Magnhild passade på att renovera sommarstugan utan att konsultera sin man. Magnhild beslöt att riva ut fyra fönster och ersätta dem med ett enda perspektivfönster som var fyra och en halv meter långt! Fabriken trodde inte sina ögon när de fick beställningen, men när de såg namnet på kunden sa de:

– Om uppfinnaren beställer denna storlek så måste vi kunna göra det.

Alltså kom fönstret på plats och

när Eric Sigfrid kom hem och såg fönstret var hans enda kommentar:

– Det var som fan, inte trodde jag de kunde göra så stora fönster.

Däremot blev han chockad över att Magnhild hade tagit bort en bärande vägg. Hennes svar var bara:

– Bärande väg hit eller dit, jag ville inte ha väggen – så var det bra med det!

Magnhild vågade aldrig tvätta det stora fönstret själv, men det sa men ingenting om i reklamen!

När Eric Sigfrid 1938 byggde Ribershus installerade han två stycken »Magnhild-fönster« i sin privata våning på nionde våningen. HSB rev ut dem år 2001 efter 63 år, helt i

Övertst en reklambild från 1930-talet, under, så som det ser ut idag. Nedan Eric Sigfrid Perssons emblem som återfinns i hissar, på dörrmattor och på fasaderna till de hus han byggt.

onödan och då var kärnvirket fortfarande friskt och de fungerade som när de var nya.

Höllviken 1936

Men hur såg det då ut 1936 på Höllviksstrandsvägen? Från en reklamkatalog ser vi hur vardagsrummet med världens största perspektivfönster såg ut och vi kan dessutom se dottern Signe sittande i soffan. Den lilla flickan i soffan är Lena Wängmark, en granne. Man ser inte hela fönstret, det fortsätter en bit bakom gardinen till höger.

Idag: Huset har fått en tillbyggnad och men var då tvungen att minska fönstertyorna. Fönstret är därför ersatt med ett fönsterparti som inte går att öppna. Även det lilla gavelfönstret är borta.

Eke Persson

Eke Persson fortsatte i faderns fotspår och utvecklade perspektivfönstret bland annat genom att ersätta träet med aluminium. Då kunde fönstren få runda hörn. Eke byggde upp en stor fönstertillverkning över hela världen och hade som mest 16 fabriker igång. Eric Sigfrid hade, om han levte idag, kunnat glädja sig åt att hans grundupppfinning hade tagits väl om hand av hans nu 81 år gamla son och blivit en världsartikel.

Nils Balcke och Eke Persson

Eke Persson tillsammans med de nuvarande ägarna till byggmästarens sommarhus Johan och Åsa Timelin.

Hemsidan

Föreningens hemsida har sedan starten haft närmare 9000 besök.

Vi försöker så ofta vi kan förnya med information och värt att veta.

Hemsidan låg nere en tid, det företag som hade vår server blev sålt och nya ägare var inte särskilt intresserade. Nu har vi klarat upp detta och vi förändrat utseende och upplägg. Vi är mycket intresserade av vad våra besökare tycker.

Vi har sedan en tid ett Galleri, en samling av äldre bilder från Kämpinge, Höllviken, Skanör och Falsterbo

Vi vill gärna visa några exempel på bilder som är lite ovanliga och intressanta.

Genom att visa bilderna vill vi att Du som betraktare skall blir intresserad, komma med information och ha synpunkter på bildval. Gästboken på hemsidan är en väg.

Vi är mycket intresserade av kommunikation med Dig som besökare

och hoppas att Du vill kommentera och se hur enkelt det är. Det är ju så att många fortfarande kanske är lite tveksamma till att kommunicera över nätet, men gör ett försök och vi lovar att om Du har frågor och synpunkter så besvarar vi dessa.

Vill Du ha svar och en diskussion lite mer enskilt, då går Du enklast in på startsidan »frågor maila till Calluna«. Eller maila direkt calluna@tele2.se

Tipsa gärna om vår hemsida, även icke medlemmar är naturligtvis välkomna!

ihj

Möllan i Fotevik vid Kyrkvägen i Höllviken, 1865-1947. Se även sidan 7.

Skanörs hamn bild 1890

Falsterbohus
–med tårna i sanden och
klackarna i taket
180 kr

Kämpinge
av Ingemar Johansson
och Christian Kindblad
170 kr.

På Ljungen
nummer 1-25
samlade i bokform
180 kr.

Fru Kungen
av Marie Sjögren
70 kr.

**Skanör och
Falsterbos historia**
från A till Ö
av Christer Melin
95 kr.

Tåget har gått!
av Christian Kindblad
50 kr.

**Posten i Skanör
och Falsterbo**
av Lars Dufberg
80 kr.

**Från Sillabör
till Snabbköp**
av Ingemar Johansson
och Christian Kindblad
~~160 kr.~~ Nu 100 kr.

**Stora Hammars
kyrka 100 år**
av Ingemar Johansson
50 kr.

**Historier från
Skanör**
av Anders Carlsten
130 kr.

**Sista dansen
i Höllviken**
av Anders Carlsten
Slutsåld

**Stinsen i
Falsterbo**
av Stig Mårtensson
125 kr.

**Resande över
Ljungen**
av Christian Kindblad
90 kr.

**Ett stycke
kanalhistoria**
av Sven Lundström m.fl.
50 kr.

Höllviken
– bilder och minnen
från förr
125 kr.

På Ljungen ges ut av
KULTURFÖRENINGEN
CALLUNA

Styrelse
Ingemar H. Johansson
Christian Kindblad
Marie Sjögren
Eila Mårtensson
Bertil Björck
Rune Bengtsson

Redaktör
Christian Kindblad, *chk*
christian.kindblad@telia.com

Ansvarig utgivare
Ingemar H. Johansson, *ihj*
calluna@tele2.se

Grafisk form
Christian Kindblad

Tryck
Holmbergs, Malmö

Adress
Kulturföreningen Calluna
Västra Mölledalsvägen 18
236 34 Höllviken
040-45 11 48

Callunas hemsida
www.calluna.nu

Medlemsskap
Sätt in 100 kr på vårt konto
plusgiro 250862-0

Tidningen utkommer
med 3-4 nummer per år.

Återge gärna våra artiklar
men ange alltid källan.

Ljung, Calluna vulgaris

KULTURFÖRENINGEN
Calluna
DÅ OCH NU PÅ LJUNGEN